

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „VILNIAUS VANDENYS“

Įmonės kodas 120545849

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA, DIRBANČIAM PAGAL STATYBOS RANGOS AR PASLAUGŲ TEIKIMO SUTARTĮ UAB „VILNIAUS VANDENYS“ OBJEKTUOSE Nr. 114

I. TIKSLAS IR TAIKYMAS

1. „Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcija, dirbančiam pagal statybos rangos ar paslaugų teikimo sutartį UAB „Vilniaus vandenys“ objektuose Nr. 114“ (toliau – Instrukcija) nustato darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos, aplinkos apsaugos reikalavimus rangovinėms organizacijoms (toliau – Rangovas), dirbančioms ar atliekančioms paslaugas UAB „Vilniaus vandenys“ (toliau – Bendrovė) teritorijoje ir / arba objektuose (toliau – Objektuose).
2. Instrukcijos tikslas – supažindinti visus Rangovų, pagal atitinkamų sutarčių su Bendrove sąlygas teikiančius paslaugas ar atliekančius statybos, remonto, įrenginių priežiūros ir kitus rangos darbus Bendrovės Objekte ir / ar teikiančių paslaugas Bendrovėje, vadovus, atsakingus už darbų saugą ir kitus darbuotojus su pagrindiniais pavojingais ir kenksmingais veiksniais, darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimais, kuriais jie turi vadovautis dirbdami Bendrovėje.
3. Papildomą informaciją apie šioje Instrukcijoje neaprašytus darbus ir jiems keliamus reikalavimus gali pateikti Darbų saugos skyriaus darbuotojai, Bendrovės struktūrinių padalinių vadovai, kuruojantys rangos ar paslaugų teikimo sutartis (toliau – Bendrovės koordinatoriai).

II. PAVOJAI AR RIZIKA, KURIE EGZISTUOJA BENDROVĖJE IR SU KURIAIS GALI SUSIDURTI DARBUOTOJAS

4. Pagrindiniai pavojingi ir / ar kenksmingi veiksniai Bendrovėje gali būti:

El. Nr.	Darbų pavadinimas	Pavojingas / kenksmingas veiksnys
1.	Darbai vandentiekio ir nuotekų šuliniuose, kameroose, kolektoriuose, rezervuaruose, techniniuose koridoriuose, uždarose, iš dalies uždarose, ankštose erdvėse ar iš dalies uždarose mašinų ir kitų įrenginių angose.	-Nuodingųjų dujų terpė; -degiųjų dujų terpė; -asbestas; -biologinės medžiagos, galinčios darbuotojui sukelti infekciją, alergiją ar apsinuodijimą.
2.	Grunto kasyba ir tvirtinimas, kiti darbai prie aukštesnių kaip 1,5 metro šlaitų ir gilesnėse kaip 1,5 metro iškasose.	-Žemės užvirtimas; -kritimas iš aukščio; -daiktų, ruošinių kritimas; -veikiančios transporto priemonės; -klimatinės sąlygos; -kritimas ant lygaus paviršiaus; -nelygus pagrindas; -panaudojimas paaukštinimo priemonių: kopėčių, pastolių ar kt.
3.	Darbai nuotekų ir dumblo tvarkymo įrenginiuose, kai galimas kontaktas su nuotekomis ir dumbliu.	-Biologinės medžiagos, galinčios darbuotojui sukelti infekciją, alergiją ar apsinuodijimą.
4.	Pernelyg sunkių arba didelių krovinių kėlimas rankomis.	-Pavojus susižaloti, ypač nugarą; -kritimas ant lygaus paviršiaus; -daiktų ruošinių kritimas (ant kojų ir pan.); -įvairios kitos traumos.
5.	Surenkamųjų sunkių elementų montavimas ir išdėstymas dirbant krovinių kėlimo mechanizmais.	-Svorio kritimas; -kritimas iš aukščio; -priėjimai prie aukštai esančių daiktų: aukštai esančios mašinos dalies ar kt.; -nestabilus krovinio kėlimo būdas: netikusi padėtis

		ant žemės, kroviny s blogai išdėstytas arba per daug aukštai svorio centras; -netinkamas kroviny s (netvarkingai sudėtas, įpakuotas arba silpna, galinti lūžti, aukščio neišlaikanti struktūra); -objektai sandėliuojami aukštyje.
6.	Darbai, atliekami automobilių kelių važiuojamosiose eismo juostose.	-Kelių transporto priemonės; -zonos dalis, esanti šalia: neuždengtų angų, laiptų, duobių, platformos.
7.	Darbai vietose, kuriose yra, arba gali atsirasti pavojus, sukeltas greta atliekamų statybos - remonto darbų.	-Daiktų, ruošinių kritimas; -veikiančios transporto priemonės; -kritimas ant lygaus paviršiaus; -pavojingos zonos; -dulkės; -išsilieję produktai (vanduo, alyva, degalai); -nelygus pagrindas; -darbas greta veikiančių elektros įrenginių.
8.	Darbai darbo vietose, kuriose kasdienio veikiančio triukšmo viršutinė ekspozicijos vertė - 85 dB(A.) (vandentiekio ir nuotekų siurblinėse, nuotekų valykloje bei šalia veikiančių transporto priemonių).	-Triukšmas; -vibracija.
9.	Darbai su veikiančiais elektros įrenginiais (siurbliais, ventiliatoriais, grąžtais, pjovimo įranga ir kt.).	-Elektros srovė; -besisukančios detalės; -vibracija; -triukšmas; -skeveldros; -galimybė įsipjauti; -krintančios, virstančios, riedančios, pasvyrančios, išlekiančios detalės, įrenginių dalys.
10.	Atvirų nuotekų valyklos vandens talpyklų ir tvenkinių aptarnavimas.	-Pavojus nuskęsti; -išsilieję produktai (vanduo, nuotekos ir kt.); -biologinės medžiagos, galinčios darbuotojui sukelti infekciją, alergiją ar apsinuodijimą.
11.	Darbai atliekami aukščiau kaip 5 metrai nuo žemės paviršiaus ar grunto, perdengimo, pastolių ar grindų paviršiaus, kai pagrindinė apsaugos nuo kritimo priemonė yra apraišai.	-Kritimas iš aukščio; -priėjimai prie aukštai esančių daiktų: aukštai esančios mašinos dalies ar kt.; -daiktų ruošinių kritimas.

5. Vadovaujantis pavojingais ir / ar kenksmingais veiksniais, galinčiais veikti Rangovo darbuotojus Bendrovės darbo vietose, privalo būti parenkamos asmeninės apsaugos / kolektyvinės priemonės bei sprendžiama, kokių saugos priemonių reikia imtis konkrečioje darbo vietoje.

III. BENDRIEJI REIKALAVIMAI RANGOVUI IR RANGOVO KORDINATORIUI

6. Rangovo darbuotojai turi laikytis visų jiems taikomų Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos bei aplinkos apsaugos norminių teisės aktų, bei papildomai keliamų Bendrovės reikalavimų.
7. Darbų atlikimui ir jų kontrolei Rangovas įsakymu turi paskirti asmenį (-is), atsakingą (-us) už darbuotojų saugą ir sveikatą, gaisrinę saugą, aplinkos apsaugą ir darbų vykdymą objekte (toliau – Rangovo koordinatorių) rangos ar paslaugų teikimo sutartyje (toliau – Sutartyje) numatytų darbų atlikimo laikotarpiui.

8. Rangovas privalo:
  - 8.1. turėti galiojančius atestatus, pažymėjimus ir kitus dokumentus, reikalingus atitinkamų darbų atlikimui;
  - 8.2. darbų atlikimui paskirti tik tinkamai apmokytus, instruktuosus ir turinčius reikalingus pažymėjimus Rangovo darbuotojus;
  - 8.3. užtikrinti, kad visi Rangovo darbuotojai Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka būtų pasitikrinę sveikatą pagal pavojingus ir / ar kenksmingus darbo aplinkos veiksnius, kurių jie gali būti veikiami, dirbdami sutartus darbus ir / ar teikdami paslaugas Bendrovėje, ir turėti sveikatos patikrinimo dokumentus. Rangovo darbuotojams, laiku nepasitikrinusiems sveikatos, draudžiama dirbti Bendrovės Objektuose;
  - 8.4. užtikrinti, kad Rangovo darbuotojai bus aprūpinti tinkama ir tvarkinga darbo apranga paženklinta logotipais su Rangovo įmonės pavadinimu;
  - 8.5. aprūpinti Rangovo darbuotojus tinkamomis (Sutartyje numatytiems darbams atlikti) asmeninėmis ir kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis;
  - 8.6. nustatyti tvarką pavojingų darbų (ugnies darbų, darbų aukštyje, uždaroje erdvėje, su elektros įrenginiais ir kt.) vykdymui;
  - 8.7. užtikrinti, kad vykdant rangos darbus naudojamos transporto ir darbo priemonės, įranga, įtaisai bei įrankiai būtų tvarkingi, patikrinti ir / ar išbandyti pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus ir turėtų visus jų eksploatavimui būtinus dokumentus;
  - 8.8. užtikrinti, kad darbų atlikimo metu naudojant potencialiai pavojingus įrenginius (toliau – PPJ), šių įrenginių eksploatavimui būtų paskirti tik apmokyti, atestuoti ir turintys atitinkamus atestavimo pažymėjimus PPJ priežiūros meistrai, darbų su PPJ vadovai ir darbuotojai, valdantys (naudojantys) PPJ;
  - 8.9. informuoti Bendrovės koordinatorių apie įvežamas chemines medžiagas bei potencialiai pavojingus įrenginius, kuriuos jie ketina naudoti Bendrovės Objektuose, ir gauti išankstinį leidimą šių medžiagų / įrangos įvežimui į Bendrovės Objektus;
  - 8.10. informuoti, apie visus Rangovo darbo vietoje įvykusius nelaimingus atsitikimus darbe, kilusius gaisrus, sugadintą Bendrovės įrangą, struktūrinio padalinio vadovą, kuriame yra vykdomi darbai / teikiamos paslaugos, Bendrovės koordinatorių ir Darbų saugos skyrių (klientų aptarnavimo telefonu 1889);
  - 8.11. supažindinti subrangovo darbų vadovus su šios Instrukcijos reikalavimais, jei Rangovas, darbams atlikti ir / ar paslaugoms teikti samdo subrangovus.
9. Rangovo koordinatoriai privalo:
  - 9.1. turėti reikiamą kvalifikaciją ir tai patvirtinančius dokumentus;
  - 9.2. išklausti instruktavimą Bendrovėje, instruktavimo faktą patvirtinti parašu Bendrovės struktūrinio padalinio, kuriame bus vykdomi darbai, arba numatyto darbo ar paslaugos iniciatoriaus, instruktavimų darbo vietoje žurnale;
  - 9.3. užtikrinti, kad visi Rangovo darbuotojai, dirbsiantys Bendrovės objektuose, būtų instrukuoti darbo vietoje, supažindinant juos su šia Instrukcija, esamais ir galimais pavojais ir rizikos veiksniais, darbuotojų veiksmis avarijų, nelaimingų atsitikimų atveju, Bendrovėje taikomais darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimais atliekant jiems pavestus darbus bei kitais darbuotojams privalomais žinoti reikalavimais;
  - 9.4. įsitikinti, kad prieš pradėdant darbą Bendrovės objektuose, Rangovo darbuotojai yra papildomai instrukuoti su šia Instrukcija pagal Rangovo instruktavimo tvarką.
  - 9.5. užtikrinti, kad Rangovo darbuotojai laikysis gaisrinę saugą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų darbo vietoje;
  - 9.6. užtikrinti, kad Rangovo darbuotojai darbo metu dėvės visas privalomas asmenines apsaugos priemones (darbo rūbai, avalynė ir t.t.), papildomas apsaugos priemones tose vietose, kurios yra pažymėtos specialiais ženklais bei naudos kolektyvines saugos priemones, jei šių priemonių reikia, kad vykdomi darbai būtų atlikti saugiai;
  - 9.7. nepradėti pavojingų darbų neišdavus paskyrų – leidimų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais ir Rangovo įmonėje nustatyta tvarka;
  - 9.8. užtikrinti, kad Rangovų darbuotojai, esantys Bendrovės Objektuose, yra blaivūs, nevartos alkoholio ir / ar nebus apsvaigę nuo psichiką veikiančių medžiagų;

- 9.9. informuoti Rangovo darbuotojus, kad Bendrovės Objektuose draudžiama rūkyti ir naudoti atvirą ugnį. Rūkyti galima specialiai tam numatytose ir paženklintose vietose;
- 9.10. gaisro / sprogimo / kt. pavojų Bendrovės Objektuose metu evakuoti visus Rangovo darbuotojus iš pavojingos zonos į ženklų pažymėtą „Susirinkimo vietą“. Jeigu „Susirinkimo vietoje“ susirinkti yra pavojinga, pasirenkama kita saugi vieta bei suskaičiuoti ar visi Rangovo darbuotojai evakavosi ir informaciją pateikti atsakingam asmeniui už gaisrinę saugą Bendrovės Objekte ir / arba Specialiųjų tarnybų darbuotojus;
- 9.11. prižiūrėti darbų atlikimo zoną ir, atlikus darbus, ją sutvarkyti;
- 9.12. užtikrinti, kad Rangovų darbuotojai saugos želdinius ir žolynus;
- 9.13. vykdyti taršos prevenciją – taupiai naudoti elektrą ir vandenį.
10. Rangovas / Rangovo koordinatorius yra atsakingas už savo veiklos metu Bendrovės Objektuose susidariusių atliekų išvežimą ir utilizavimą pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos teisės aktų reikalavimus. Rangovui gali būti leista pasinaudoti Bendrovės atliekų konteneriais nedidelio atliekų kiekio utilizavimui, prieš tai suderinus su Bendrovės koordinatoriumi.
11. Draudžiama pilti chemines medžiagas į kanalizaciją ar išpilti Bendrovės Objektuose.
12. Visais darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais Rangovo koordinatorius gali kreiptis į Bendrovės koordinatorių arba tiesiogiai į Bendrovės Darbų saugos skyrių (elektronui paštu info@vv.lt).

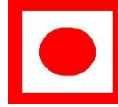

IV. RANGOVŲ DARBUOTOJŲ PAREIGOS IR VEIKSMAI ĮVYKUS NELAIMINGAM ATSTITIKIMUI DARBE, INCIDENTUI IR AVARIJAI

13. Rangovo darbuotojai apie visus jų darbo vietoje įvykusius / pastebėjus nelaimingus atsitikimus darbe, kilusius gaisrus, sugadintą Bendrovės įrangą nedelsiant turi informuoti savo tiesioginius vadovus, Bendrovės koordinatorių / Bendrovės Darbų saugos skyrių (klientų aptarnavimo telefonu 1889) / struktūrinio padalinio vadovą, kuriame yra vykdomi darbai / teikiamos paslaugos.
14. Rangovo darbuotojai privalo suteikti nukentėjusiajam pirmąją medicinos pagalbą, bendruoju pagalbos telefonu 112 iškviešti greitąją medicinos pagalbą.
15. Darbo vieta ir įrengimų būklė turi išlikti tokia, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei tai kelia pavojų aplinkinių Rangovo / Bendrovės darbuotojų gyvybei ir sveikatai, gali būti daromi tik būtinausi pakeitimai, kurie įforminami aktu.
16. Rangovas ne vėliau kaip per 4 val. po nelaimingo atsitikimo privalo apie jį pateikti raštišką pranešimą Bendrovės Darbų saugos skyriui (elektronui paštu info@vv.lt).
17. Nelaimingus atsitikimus darbe, kurių metu nukentėjo Rangovo darbuotojas, Lietuvos Respublikos norminių teisės aktų nustatyta tvarka tiria ir apskaito Rangovas, dalyvaujant Bendrovės atstovui.
18. Susidarius avarinei situacijai Bendrovės Objekte, įspėti apie pavojų Bendrovės ir Rangovo darbuotojus ir pranešti apie tai savo tiesioginiam vadovui ir Bendrovės koordinatoriui.
19. Avarinės situacijos metu, ar kitais atvejais, kai yra pavojus Rangovo darbuotojų saugai ir sveikatai, Rangovo koordinatoriai negali duoti nurodymų tęsti ar pradėti darbą.
20. Pavojaus atveju Rangovo darbuotojai turi teisę nutraukti darbą, palikti darbo vietas, išeiti iš darbo patalpos. Dėl Rangovo darbuotojų veiksmų pavojaus atveju negali būti taikoma materialinė ar kitokia atsakomybė, jeigu jie siekė save ar kitus Bendrovės ar Rangovo darbuotojus apsaugoti nuo pavojaus.

V. RANGOVŲ DARBUOTOJŲ PAREIGOS IR VEIKSMAI KILUS GAISRUI

21. Rangovo koordinatoriai, prieš pradėdami darbus Bendrovės Objekte, privalo savo darbuotojus supažindinti su :
  - 21.1. Objekto evakuavimo planais ir evakuaciniais keliais iš Rangovo darbuotojų darbo vietos (-ų);
  - 21.2. Objekte išdėstytais pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis ir jų vietomis;
  - 21.3. Parengtais Objekto avarijų prevencijos ir likvidavimo planais.
22. Kilus gaisrui Bendrovė Objekte Rangovo koordinatoriai / darbuotojai privalo nedelsiant iškviešti ugniagesius bendruoju pagalbos telefonu 112, pranešti savo tiesioginiam ir Bendrovės struktūrinio padalinio vadovui. Įvertinęs savo galimybes, gali imtis priemonių gesinti gaisro židinį turimomis gesinimo priemonėmis (jeigu nekyla pavojus sveikatai ar gyvybei).

23. Rangovo Darbuotojai, kaip ir visi Bendrovės darbuotojai, privalo evakuotis iš pavojingos zonos į ženklų pažymėtą „Susirinkimo vietą“. Jeigu „Susirinkimo vietoje“ susirinkti yra pavojinga, pasirenkama kita saugi vieta.
24. Evakuacijos metu Rangovo darbuotojai privalo vadovautis Bendrovėje patvirtinta „Darbuotojų veiksmų kilus gaisrui ar sprogimui atmintine“:

Eil. Nr.	Darbuotojų veiksmai	Veiksmų atlikimo tvarka	Vykdytojai – atsakingas asmuo
1.	Pranešimas apie gaisrą ar sprogimą bei Ugniagesių gelbėtojų ir kitų tarnybų iškvietimas	<p>Pastebėjus gaisrą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nuspausti gaisro signalizacijos mygtuką (jeigu signalizacija nesuveikė automatiškai); <ul style="list-style-type: none"> • aplinkinius darbuotojus informuoti apie gaisrą žodžiu, šaukiant „Gaisras“; • skambinti bendruoju pagalbos telefonu 112 ir pateikti šią informaciją: kas, kur (adresas, gaisro vieta) įvyko, kada įvyko (laikas); • pranešti vadovui. 	Pirmas gaisrą ar sprogimą pastebėjęs asmuo
2.	2.1. Gaisro gesinimas kol atvyks ugniagesiai	<p>Įvertinti gaisro dydį ir savo galimybes, nedelsiant likviduoti gaisro židinį turimomis gaisro gesinimo priemonėmis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gesintuvais (miltelių ar angliarūgšties); • gaisriniais čiaupais; • nedegiu audeklu; • smėliu, vandeniu ir kt. 	Arčiausiai gaisro židinio esantys Darbuotojai Veiksmus koordinuoja Atsakingas asmuo už gaisrinę saugą
	2.2. Elektros energijos ir vėdinimo sistemos išjungimas	<p>Atjungti elektros tiekimą. Išjungti vėdinimo sistemas degančiose ir šalia jų esančiose patalpose. Sustabdyti gaisro zonoje technologinius procesus.</p>	Atsakingas asmuo už evakavimą Darbuotojai
	2.3. Darbuotojų / Bendrovės lankytojų evakavimas ir turto gelbėjimas	<p>Evakuotis per evakuacinius išėjimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vadovautis evakuacijos kryptį nurodančiais ženklais ir skubėti į ženklų pažymėtą „Susirinkimo vietą“; <ul style="list-style-type: none"> • kaupiantis dūmams patalpoje, eiti pasilenkus ar šliaužti išėjimo link, veidą užsidengus drėgnu audeklu, išeinant uždaryti duris; • negrįžti į degantį pastatą; • su savimi pasiimti svarbius dokumentus, vertingus daiktus; • jei iš patalpos išeiti negalima - dūmai, liepsna užblokavo išėjimus, reikalinga uždaryti patalpos duris ir jas apkamšyti drėgnu skuduru, apsisaugant nuo dūmų; • atidarius langus kviestis pagalbos; • palikę pastatą darbuotojai turi nedelsiant susirinkti ženklų „Susirinkimo vieta“ pažymėtoje vietoje ir prisistatyti vadovui; • vadovas fiksuoja kas nesievakavo ir informuoja Atsakingą asmenį už gaisrinę saugą. 	Visi darbuotojai Veiksmus koordinuoja Atsakingas asmuo, už gaisrinę saugą
3.	Ugniagesių gelbėtojų pasitikimas	<p>Pasitikti atvykstančius ugniagesius (atidaryti vartus, parodyti kryptį iki gaisro. Informuoti juos apie gaisro kilimo aplinkybes, suteikti informaciją apie žmonių evakavimą ir kitą svarbią informaciją.</p>	Atsakingas asmuo už gaisrinę saugą
4.	Darbuotojų veiksmai, atvykus ugniagesiams	Vykdyti ugniagesių ir gelbėjimo tarnybų nurodymus.	Visi Darbuotojai

25. Rangovo koordinatoriai „Susirinkimo vietoje“ privalo surinkti informaciją apie evakuotus Rangovo darbuotojus bei fiksuoti asmenis, kuriems nepavyko evakuotis, informuoti atsakingą asmenį už gaisrinę saugą Bendrovės Objekte ir / arba Specialiųjų tarnybų darbuotojus apie esamą padėtį.

VI. EISMO ORGANIZAVIMAS IR EISMO DALYVIŲ PAREIGOS BENDROVĖS OBJEKTUOSE

26. Transporto priemonių saugus eismas Bendrovės Objektuose reguliuojamas kelio ženklais. Vairuotojai privalo laikytis kelių eismo taisyklių bei eismo organizavimo plano reikalavimų.
27. Eismo dalyvių elgesys grindžiamas tarpusavio pagarba ir atsargumu.
28. Draudžiama vairuoti transporto priemonę neblaiviam (girtam) ir / ar apsvaigusiam nuo psichiką veikiančių medžiagų. Taip pat neleidžiama vairuoti susirgus ar pavargus, jeigu dėl to gali kilti pavojus saugiam eismui, patikėti transporto priemonę asmenims, kurie yra paveikti bent vieno iš nurodytų veiksnių.
29. Rangovo darbuotojų įėjimas / išėjimas, transporto priemonių įvažiavimas / išvažiavimas, materialinių vertybių įvežimas / išvežimas į Bendrovės Objektus leidžiamas tik per kontrolinius punktus, pasirašius Tarpusavio saugos darbe atsakomybės ribų aktą.
30. Eismo dalyviai privalo laikytis visų būtinų atsargumo priemonių, nekelti pavojaus kitų eismo dalyvių, kitų asmenų (Bendrovės darbuotojų ir lankytojų, Rangovo darbuotojų ir kt.) ar jų turto saugumui ir aplinkai, netrukdyti eismo, negadinti kelio, eismo reguliavimo priemonių, avarinio ryšio linijų ir želdinių.
31. Siekdami išvengti nuostolingų padarinių arba juos sumažinti, eismo dalyviai privalo imtis visų būtinų saugos priemonių (išskyrus atvejus, kai dėl to kiltų pavojus jų pačių, kitų žmonių gyvybei ar sveikatai arba tokios priemonės padarytų dar daugiau žalos, palyginti su ta, kurios būtų galima išvengti).

VII. ATSAKOMYBĖ

32. Rangovas, kuris savo veikimu ar neveikimu pažeidė darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimus ir tuo neužtikrino saugių ir sveikų darbo sąlygų, atsako įstatymų nustatyta tvarka.
33. Rangovo koordinatorius užtikrina, jog visi darbai yra atliekami pagal Sutartį, šią Instrukciją bei Lietuvos Respublikos teisės aktus reglamentuojančius darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus.
34. Rangovo darbuotojui, kuris pažeidė darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktus ar Bendrovės darbuotojų saugos ir sveikatos norminius dokumentus, su kuriais buvo supažindintas, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.
35. Bendrovės koordinatorius užtikrina Bendrovės instrukcijų bei saugos darbe reikalavimų laikymąsi. Pastebėjęs darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, turi teisę sustabdyti Rangovo vykdomus darbus. Pateikia Rangovo koordinatoriui informaciją, susijusią su potencialiais pavojais Bendrovės Objektuose.

INSTRUKCIJĄ PARENGĖ:

Darbų saugos skyrius